

HCN-001-002509   Seat No. _____

B. S. W. (Sem. V) (CBCS) Examination

October – 2017

Rural Development - BSWCC-503

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 002509

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) (૧) ગ્રામીણ સમાજનો અર્થ અને વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો સમજાવો. અથવા (૧) સ્થળાંતરીત ખેતમજૂરોના પ્રશ્નોની છણાવટ કરો.	૧૦
૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) (૧) ભારતમાં ગ્રામીણ વિકાસના કાર્યક્રમો સમજાવો. અથવા (૧) પંચાયતી રાજનું ત્રિ-સ્તરીય માળખું સમજાવો.	૧૦
૩	નિબંધાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) (૧) ગ્રામીણ વિકાસ એટલે શું ? ગ્રામીણ વિકાસમાં સમાજકાર્યકરની ભૂમિકા સમજાવો. અથવા (૧) પંચાયતી રાજમાં “૭૩મો બંધારણીય સુધારો સવિસ્તર સમજાવો.	૧૦
૪	ટૂંકનોંધ લખો : (સાતમાંથી કોઈ પણ પાંચ) (૧) ગ્રામીણ વિકાસમાં સૈચિક સંસ્થાની ભૂમિકા સમજાવો. (૨) ભૂદાન - ચળવળ સમજાવો. (૩) ગુજરાતમાં ગ્રામ પંચાયતનાં કાર્યો જણાવો. (૪) ગ્રામીણ ગરીબીના કારણો સમજાવો. (૫) ગ્રામીણ વિકાસની ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્ય ટૂંકમાં સમજાવો. (૬) ગ્રામીણ સમુદાયની સમસ્યાઓ જણાવો. (૭) ખેત મજૂરોના પદ્ધતિઓ સમજાવો	૨૫

- ૪ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (સાતમાંથી પાંચ)** **૧૫**
- (૧) ગામ્યું એટલે શું ?
  - (૨) ગ્રામ સભા એટલે શું ? તે ટૂંકમાં સમજાવો.
  - (૩) સંકલિત ગ્રામ વિકાસ એટલે શું ?
  - (૪) ગ્રામીણ સ્વચ્છતા કર્યક્રમ ટૂંકમાં સમજાવો.
  - (૫) ગ્રામીણ વિકાસ ક્ષેત્રે કામ કરતી નાણી NGOના નામ લખો.
  - (૬) ભૂમિ-સુધારણાનો અર્થ સમજાવો.
  - (૭) સ્થળાંતરિત ખેતમજૂરોની કોઈ ગ્રાણ સમસ્યા જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1 Write the essay type questions : (any one)** **10**
- (1) Explain the meaning and types of rural society and define the same.
- OR**
- (1) Explain in detail the questions of migrated farm workers.
- 2 Answer the essay type questions : (any one)** **10**
- (1) Explain Indian rural programmes.
- OR**
- (1) Explain the structure of Panchayati Raj.
- 3 Give the essay type answers : (any one)** **10**
- (1) What is rural development ? Explain the role of social worker in rural development.
- OR**
- (1) Explain 73 amendment in Panchayati Raj.

- 4** Write the short notes : (five out of seven) **25**
- (1) Explain the role of NGO in rural development.
  - (2) Explain “Bhudan Movement”.
  - (3) Describe functions of village panchayat in Gujarat.
  - (4) Explain causes of rural poverty.
  - (5) Explain historical prospects of rural development in short.
  - (6) Describe problems of rural community.
  - (7) Explain the types of farm workers.
- 5** Give the answer in short : (five out of seven) **15**
- (1) What is village ?
  - (2) Explain in short what is “Gram Sabha”.
  - (3) What is integrated rural development ?
  - (4) Explain in short “Gramin Swachta Karyakaram”
  - (5) Write the name of 3 NGOs who are working in rural development area.
  - (6) Explain the meaning of Land reforms.
  - (7) Explain any three problems of migrated farm workers.
-